

FORSEIL OG SPINNAKERE

Hva er lov og hva er ikke lov?

Reglene for hva som er lov og ikke lov når det gjelder føring av forseil og spinnaker i NOR Rating-regattaer kan det være vanskelig å få oversikt over. Her er en skritt-for-skritt-gjennomgang.

AV STIG GARD PAULSEN • Referansene i parentes viser til NOR Rating regler 2018.

NOEN BEGREPER. Det finnes mange ulike navn på seil som kan settes foran masten: Fokk, genua, spinnaker, gennaker, code zero, asymmetrisk, drifter, spanker, og flere. Men i reglenes verden er det bare to slag som gjelder: Enten har du et forseil, eller så har du en spinnaker.

Forskjellen avgjøres av 1/2-bredden til seilet. Er den mindre enn 75% av underliket, har du et forseil. Er den større eller lik 75%, så har du en spinnaker. Det finnes ingen mellomting (D.2.1, D.2.2.1).

Av spinnakere har vi riktignok to typer, symmetrisk og asymmetrisk, men dette får betydning bare ved registrering av seilet. Reglene for setting og føring av spinnaker gjelder for begge.

Det er viktig å kjenne til hvordan seilene hales og skjøtes. Halsen («tack») er det fremre, nedre hjørnet av et trekantet seil, og seilet hales når dette hjørnet settes fast. Det andre nedre hjørnet, skjøtehjørnet, er som regel ikke satt fast noe sted, men kontrolleres av skjøtet.

FORSEIL. Forseil kan føres på to måter, enten festet med forliket i forstaget, eller festet kun i halshjørnet og i toppen, uten

at noe lik festes i forstaget. Denne siste måten å føre seilet på, kalles flygende (D.2.1).

Forseil som er festet med forliket i et stag, skal alltid hales i båtens senterlinje (D.2.4.1). Benytter du et flygende forseil som hales foran forstaget, skal også det alltid hales i senterlinjen. Du må vel benytte et baugspryd til dette (D.2.4.4). Baugsprydet må være målt og registrert, det vil si at TPS-lengden skal stå i målebrevet (D.2.2.6). Et forseil som benyttes flygende, skal være spesielt registrert som flygende (D.2.2.4).

Det er ikke lov å halse flygende forseil i en spinnakerbom (D.2.4.4). Men du kan slippe opp halshjørnet på et flygende forseil inntil 76 cm med en line (tack-line) (D.2.4.6).

Det finnes også en type flygende forseil som hales aktenom forstaget. Dette kan hales utenfor senterlinjen etter spesielle regler (D.2.4.5).

Så gjelder det skjøtingen. Forseilets skjøtehjørne kan presses utover eller holdes ut med en spri, som kan være en spinnakerbom eller en egen spristake. Det viktige er at lengden SPL er registrert og står i målebrevet. Motsatt ende av sprien skal festes i masten (D.2.4.8, D.2.4.10).

Det er altså ikke noe forbud mot å spri et flygende forseil. Men husk at det skal hales i senterlinjen, og at skjøtehjørnet kun skal påvirkes med en registrert spinnakerbom eller spristake.

SPINNAKER. Spinnaker (både symmetrisk og asymmetrisk) kan du halse i en spinnakerbom (D.2.5.3), eller du kan halse den

i senterlinjen, i baugen eller på et baugspryd (D.2.5.5). Det forutsettes at du har registrert SPL eller TPS i målebrevet, alt etter hva du skal bruke (D.2.2.6). Har du målt og registrert begge, kan du til enhver tid velge hvilken som helst av de to spinnaker-settingene.

Spinnakerbommen reguleres med en bras, eventuelt hjulpet av et bom-nedtrekk og en bomløfter. Halshjørnet til spinnakeren fester du direkte i brasen. Haler du i senterlinjen

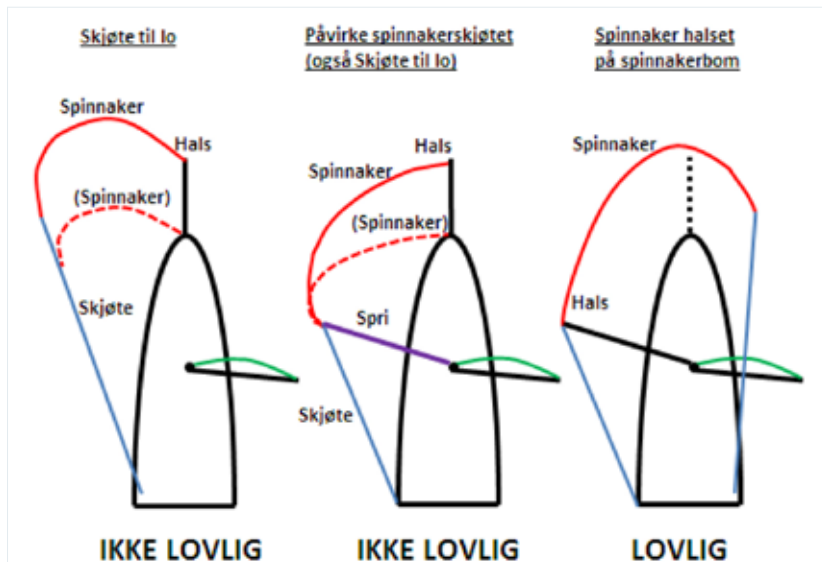
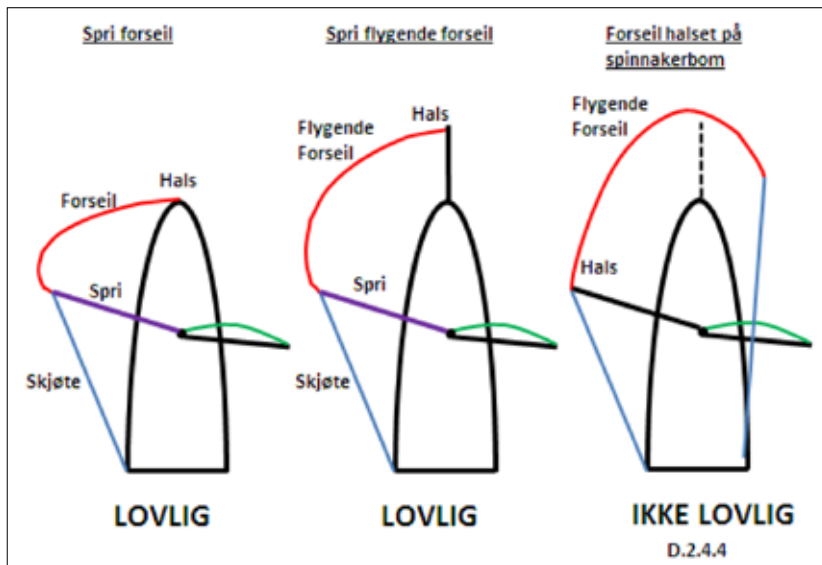
i baug eller i baugspryd, kan du bruke en line (tack-line) som du kan slippe opp så langt du vil. Men halshjørnet skal da ikke påvirkes på andre måter (D.2.5.6).

Det hjørnet av seilet som du ikke har halset i spinnakerbommen eller i senterlinjen, blir automatisk skjøtehjørnet. Dette har du ikke lov til å styre med noe annet enn med spinnakerskjøtet. Altså: Ingen spinnakerbom eller spristake i skjøtehjørnet eller på skjøtet

til en spinnaker! Dette gjelder selv om du har en spinnakerbom «ledig» fordi du har halset spinnakeren i baugen eller på et baugspryd. Og det gjelder asymmetrisk så vel som symmetrisk spinnaker (D.2.5.8).

Vanligvis gir det seg selv hvilken side av båten spinnakeren skal skjøtes på. Det er ikke tillatt å seile med spinnakerskjøtet inn på lo side av båten, selv om skjøtet er løst og ikke blir påvirket av en spristake eller bom (D.2.5.8).

ENDRE STEINBRU

NYTT FRA NOR RATING • seiling.org